

Ass. Prof. Dr.
**SAİM
KAYADIBİ**

skayadibi@yahoo.com

Erbakan Hoca ve Havuz Sistemi

Malezya özgür bilimsel araştırma yapma imkanlarını bilim adamlarına sunduğu için üniversiteleri de bilim üreten merkezler haline gelmiştir. Bilim üreten suya-sabuna dokunma endişesi olmadan, özgürce çalışma yapma ayrıcalığının olması **bilim sevdalıları için bir bahçın su ile birlikliği gibidir.**

Bilim üreten merkezler olarak fonksiyonunu icra edebilen üniversitelerin imkanlarını doyasıyla kullanabilmenin verdiği haz ve iştiyakla yeni bir proje hazırlamaya karar verdim.

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonomi bölümünde bulunmam münasebetiyle kendi sahama da uygun olmasının projenin onayında çok büyük payı olacağını düşündüğümden ilginç ama can alıcı bir konu anyordum. **Derken bir anda Erbakan Hoca'nın bedel ödemek zorunda kaldığı "Havuz Sistemi"ni araştırmaya karar verdim.**

Hortumları kesilen menfaat odaklarının güç merkezlerini harekete geçirecek ülkeyi kaosa sürüklediklerinin adı idi araştıracağım projenin konusu. Projenin gerekli olan resmi evraklarını hazırlayarak 18 Şubat 2011 tarihinde yani Erbakan Hoca'nın vefatından tam dokuz gün önce resmen başvuruda bulundum. Projenin onaylanması benim için bir fırsat niteliğindedir. Çünkü bu vesileyle büyük iktisat teorisyeni ve siyaset adamı Prof. Dr. Necmettin Erbakan ile yakinen görüşme fırsatını elde edeceğim. **Bizzat "Havuz Sistemi"nin mimarı ile canlı görüşmeler yapacağım.** İlk kaynaktan sağlıklı bilgiler elde edeceğim. Mülakat için pek zorlanan çağımı düşünmüyordum. Bilimsel çalışmalara değer veren bir kişiliği olduğunu bildiğimden kendisi ile görüşmek için rahat randevu alabileceğime emindim. **Küçüklüğümünden tanıyorum Erbakan Hoca'yı.** Konya'ya her gelişinde kalışlarımızı bilemek için ya Hükümet Meydanına ya da Alaaddin Meydanına koşardık. Yeniden Büyük Türkiye kurmanın hayali ile umutlarımızı yeşertirdik. Kaderin cilvesine bakın ki Türkiye'nin yetiştirdiği nâdide bilim ve siyaset adamlarından "Havuz Sistemi"nin mimarı, "postmodern darbesi"nin yıl dönümünden bir gün önce 27 Şubat 2011 Pazar günü Rabbine yürümüştü. Son nefesine kadar mücadeleden geri kalmayan "Yorulmaz Adam" pil bitinceye kadar cihadı devam demişti ve aynen öyle oldu.

Ölüm elbet bir gün her yaratılmışın tatmakla yazgılandığı kaçınılmaz bir sendü. Ne mutlu ki hayatını "Solmaz Pörsümmez" bir dava yolunda tüketen yiğitlere. Her anın hesabını vereceğinin şuuruyla dolu dolu yaşanan bir hayat geçirenlere. Şairin mısralarını yaşam düsturu edenlere.

"Yadında mı doğduğun zamanlar; Sen ağlar idin güler idi alem; Öyle bir ömür geçir ki olsun; Mevlin sana hande, halka mâtem."
Giderken gerdek gecesine gider gibi bir düşün ile, "şebbi ârus" ile uğurlanmak. Hz. Mevlâna gibi karşılamak ölümü: "Arkamdan ağlama! Öldüğüm gün tabutum yürüyünce bende bu dünya derdi var sanma! Bana ağlama, 'yazık, yazık! Vah, vah' deme! Şeytan'ın tuzağına düşersen vah vahın sırası o zamandır. Yazık yazık asıl o zaman denir. Cenâzemi gördüğün zaman 'elifrak, elifrak!' deme! Benim buluşmam asıl o zamandır. Beni mezara koyunca elvedâ demeye kalkışma! Mezar cennet topluluğunun perdesidir. Mezar hapıs görünür amma, aslında canın hapisten kurtuluştur. Batmayı gördünya, doğmayı da seyret! Güneşle aya batmadan ne ziya gelir ki? Sana batma görünür amma aslında o doğmadır, parlamadır. Yere hangi tohum ekildi de yetişmedi? Neden insan tohumu için bitmeyecek, yetişmeyecek zannına düşüyorsun? Hangi kova suya salındı da dolu olarak çekilmedi? Can Yusuf'un kuyuyu düşünce niye ağlarsın? Bu tarafta ağzını yumdun mu, o tarafta aç! Çünkü artık hay hayun, mekânsızlık âleminin boşluğundadır."

Proje hiç gecikmeden yıldırım hızı ile meşum 28 şubatin bir gün sonrasında onaylanmıştı. Sihirli bir karabasan gibiydi sanki 28 şubat: bir gün öncesinde "Havuz Sistemi"nin mimarı Rabbine yürümüştü ve bir gün sonrasında da bu meşum günün gizli sırlarını deşifre edecek proje onaylanmıştı. Onaylanmıştı onaylanmasına ama Erbakan Hoca'nın canlı tecrübelerinden istifade edemeyecektim. Fakat onun adına yaraşır bir proje çıkarmak için Rabbinden yardımını esirgemesini temenni ediyordum. **Şimdiden bu projeyi Merhum Erbakan Hoca'nın aziz hatrasına ithaf ediyorum.** Rabbim taksiratı affesilesin ve cennetiyile Cemâliyle müşerref eyleyerek Feridevi 'Âlâsına ilhak eylesin. Amin.

**İSMAİL
DETSELE**

ismaildetseli@hotmail.com

Bir zamanlar yemek ve sofrada

Eskiye ait ne zaman bir yazı yazmaya kalksam şunu mutlaka belirtirim: Bizim kuşak yokluluklu ktlıklı yılların ürünü diye. 1970 hatta 80'li yıllara kadar uzanır bu yoksulluk... 1923'te İstiklal Harbi'nden çıkmış, ülkenin okur yazarı, alimi uleması gitmiş, hatta bir kültür adamından dinlemedi yakın zaman önce, Sakarya'daki meydan savaşlarında erden fazla rütbeli şehit verilmiş, bir ulusun kalıntılarından bugünkü modern Türkiye'yi çıkarmak o kadar kolay olmamıştır sanırım. İyi de o eskilerin kültürünü, terbiyesini, adabını bugün yaşatabiliyor muyuz? İşte orası hayır. 50-60 yıl geriye dönüp baktığımızda bizim kuşak eskilerin yaşamında olan bir çok usulü adabın bugün yok olduğunun farkına varılabiliyor. Bunlardan yemek adabı, sofrada, baba ana terbiyesi akrabaya husuma ve yakınlarla davranışlar hep-sinde büyük bir değişim var olumsuz yönde... Anadolulu kırsalında insanlar mutlaka yer sofrasında otururdu mesela... Bağdaş kuramazdık ayıptı, mutlaka diz üstünde otururduk. Sulu yemeklerin haricinde bütün yemekleri mutlaka elimizle yerdik. Örneğin sabahleyin öyle çaylı simitli yaladan kahvaltıda değil, mutlaka her ailenin çokça yediği bulamaç, yağ içinde yumurta, papara, tirit, mıkla, ispanak ve diğer otlardan yapılan haşlama boranular yoğurtlu yoğurtsuz yerdik... Bunlarda hiç kaşık kullanılmazdı. Zaten çatal denen nesne hiç bilinmezdi. Sofrada önce baba ana, sonra çocuklar yemeğe başlardı... Öyle sorumsuzca dalıvermek yiyip kalkı-vermek ayıptı. Besmele çekilecek, ortaya konan yemeğe önce aile büyükları, sonra çocuklar başlaya-

Son çığlık

Müntehir ile yollara düştüğüm... Siyah-beyaz taş döşemeli sokaklarda geçiyordum. Sonbahar rüzgârları, yapraklarını çoktan çalmıştı ağaçların. Ağaçlar üşüyordu, insanlar da... Soğuklar şifasını toprağa vermişti. Göçmen kuşlar çoktan uçup gitmişti. Gökyüzünün rengi, günlerdir yağmur boşalttığından iyice solmuştu. Ağır bir rutubet gökyüzüne oturmuştu. Yeryüzünün öksüz toprağı, bereketi

ambarına doldurmıştı. Dağların dorukları, kardan tacını giymişti. Münteher, gözlerimde ağlıyordu. Ah Münteher.

Akşamdı. Sokak lambaları yanmaya başlarken, karanlığın içinde uyuyan şehri, ışıltılı, eğlenceli bir oyuncuğa benzetmişti. Kaldırımların loş aydınlığında insanlar ayaza alırdırmadan, kol kola girerek romantizm topluyorlar. Evlerde anne-babalar, çocuklarına uykuyu satıyorlar. Münteher, gözlerimde ağlıyordu. Ah Münteher...

İnsanlar, yorgun bir günün akşamında bir an önce evlerine varma telaşı içindeydiler. Kaldırım kenarlarında birikmiş sular, yer yer, el ele tutuşarak koşuyor, sonra küçük derecikler gibi akıp gidiyordu. Hızla geçen arabalar, sokakları, caddeleri telaşla boşaltan kalabalıklar, yorgun bir göğüs kafesi gibi kabarıp inen şehir ve günün son uğultular... Münteher, gözlerimde ağlıyordu. Ahhh Münteher...

Yağmur, tembel tembel yağmaya devam ederken, simitçiler son simitlerini de yanlarına alarak evlerine dönmekteydi. Okul dönüşü çocuklar, yağmur-

Akrabalık ilişkileri ve saygı sevginin önemi Eskiden yoksulluk vardı, kıtlık vardı ama akrabalığın birbirlerine karşı samimiyeti çok güzeldi. Akrabalık bağları çok kuvvetli idi. Bir genç çocuk ana baba akrabasını veya ana babaların samimi olduğu komşusunu yolda belde ya da tarla tapanda bir başka toplantı yerinde görünce ona mutlaka saygı gösterir, onun önünden geçmez ona karşı saygısızlıkta bulunmazdı.

Ya akraba aileler neler yapardı dersiniz, onlar da kış oturmalarında mutlaka yakın akrabalara gitmeyi tercih ederdi. Hatta bu akrabalar gurbette ya da başka köyde iseler ya gelip giderlerle mektup yazarak hal hatır sorarlardı ya da birisi ile selam gönderip onların hatırlarını mutlaka sorardı.

1952 yılında hatırladığım bir akrabalık yakınlığını sizlerle paylaşmak isterim. Başka köyden bizim köyde gelmiş üç kız kardeşten birinin ısrarla kardeşlerini yemeğe çağırdığını gördük. Anam rahmetli sordu "Emine abla niye bu kadar ısrarlısın yeşenlerini kardeşlerini yemeğe çağırıyorsun, ne yemeği yaptın çok kayımtlı bir şey mi kuzumu kızarttın?" deyince, "Yok, geç Meyrem ne güzusu gızım, bulgur pilavı yaptım da yalnız boğazımızdan geçmedi. Onu niçin gardaşlarımızla yeşen-rimle yemek istedim, çünkü bu gibi yemekler bahanelerle, akrabalık bağlarının kuvvetlenmesinde" deyince gülmüştüm. Ama şimdi o merhume nine-nin dediğini daha iyi anlamaktayım, bugünkü akrabalıkların zayıfladığını görünce.

Zamanı geri getirmek mümkün görünmüyor. Bari o kültürden bazı sayfalardan yeniden hatırlayıp kay-bettiğimiz değerleri belki birkaç tane de olsa bugüne aktarayım istedim. ***

Erbakan ve Büyükkörükçü

1 hafta önce **Erbakan Hoca'yı** önceki gün de **Tahir Hocamız'ı** kaybettik. Bu iki muhterem insanın bir zaman aynı safta mücadele ettiğini şimdiki gençler bilmez. Bu iki büyük insan da birer dava adamıydı, aynı yaşlarda birlikte göç ettiler fani alemde. Mekanları cennet olsun... Allah bizleri, onlara komşu eylesin... İnna lillahî ve inna ileyhî raciun...

Sarımsak suyundan sabun

El yapımı, organik "sarımsak sabunu"nun, saç dökülmesi, kepek ve saç kırılmalarına karşı etkili olduğu bildirildi. Kimyasal katkı içermeyen, iki bin derecede kaynatıldıktan sonra tahta kalıplarda iple şekil verilen organik sabunların, çok sayıda rahatsızlığa iyi geldiği belirtiliyor. Konya'da organik sabunların satışı yapan firmanın sahibi Ayşe Aktepe, çeşitli bitki özlemlerinden, yoğun bir emekle üretilen organik sabunların, hiçbir kimyasal madde içermeyi söyledi. Tahta kalıplarda iple şekil verilen sabunun birçoğunun içinde, doğallığın bir göstergesi olarak, üretildiği bitkidenden kalıntılarının bulunduğu ifade eden Aktepe, 50'ye yakın çeşidi olan bu ürünlerden sarımsak sabununun ilginin beklenilenin üzerinde olduğunu vurguladı. Sarımsağın keskin kokusunun kullanım sırasında etkili olduğunu ancak kısa süre içinde kokunun etkisini kaybettiğini anlatan Aktepe, sarımsak sabununun saç diplerine masaj yapılarak kullanıldığını belirtti. **OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE ŞİFALI SABUNLAR** Sabunların TSE belgesi ve Sağlık Bakanlığı'ndan onaylı olduğuna dikkati çeken Aktepe, sabun kültürümüzün yüz yıllar öncesine dayandığını anımsatarak, "Geçmiş dönemde üretilen organik sabunlar, Osmanlı sarayında padişahlara hediye olarak sunulurdu. Özellikle sultanların kızları ve cariyeletir tarafından çeyizlerine ve odalarına konulurdu" dedi. Aktepe, organik sabunların tanesinin 5 liradan satıldığını sözlerine ekledi.

ORGANİK SABUNLAR

Yüzde 100 organik olarak üretilen sabunların faydaları şöyle sıralanıyor:

Bitim Sabunu: Egzama, mantar, ergenlik sivilcelerine, saç diplerindeki yaralara karşı çok etkili olduğu belirtilen bitim sabunu, saç dökülmelerine ve saçların yanlansını önlemesinde etkin olarak kullanılır.

Süt-Bal İnci Tozlu Sabun: Göz altı morluklarında en etkili olduğu belirtilen bu sabunun, cilde canlılık verdiği, beslediği, yumuşattığı ve nemlendirdiği, bütün cilt tipleri

için uygun bir besleyici özelliğe sahip olduğu ifade ediliyor.

Tarçın Sabunu: Yüz çillerinin giderilmesinde etkili olduğu kaydedilen bu sabunun yara, sivilce ve çatlaklar için en etkili sabun olduğu vurgulanıyor.

Papatya Sabunu: Göz kapağı iltihaplarına iyi gelen bu sabun, göz altı tabalarında etkili olduğu, selülit tedavisinde kullanıldığı, egzama kaşınıtı ve mantara iyi geldiği, ayrıca saçlara dolgunluk ve parlaklık veriyor.

Limon Sabunu: Ciltteki gözenekleri açarak cildin nefes almasını sağlayan bu sabun ise sivilce, siyah nokta ve çille-ri iyi geliyor. El ve ayak nasırlarında etkisini gösteren sabun, doğal bir antiseptik. Cildin nem dengesini sağlayan sabun, köpüğü ile yapılan masaj baş ve vücut ağrıların- da etkili.

Menengiç Sabunu: Sedef, kaşınıtı, selülit ve toprak çatlak- larına iyi gelen bu sabun ise saçları ve cildi besliyor, düzenli kullanıldığında cilt çatlaklarını gideriyor ve nasır- ları yok ediyor.

Meyan Kökü Sabunu: Sedef, behçet, lüpus tırleri, perni- siöz anemi, hashimoto gibi rahatsızlıklarda diğer tıbbi ve bitkisel tedavilerle birlikte uygulanan sabunun, kanser ve lösemi tedavilerinde hastanelerde bitkisel destek olarak kullanıldığı vurgulanıyor.

Gül Yapraklı Sabun: Cildin nem dengesini korur. Alerjik ve hassas ciltler için rahatlıkla kullanılabilen bu sabun, egzama, sedef ve kaşınıtıya iyi gelir.

Kayıts Sabunu: İçeriğinde bulunan bol E vitamini saye- sinde nem kaybını önleyerek cildin direncini artırır. Tüm ciltler için uygun olan bu sabun da düzenli kullanıldığın- da sivilce, siyah nokta ve lekelerin giderilmesinde etkili.

Buğday Sabunu: Hücre yenilenmesinde etkin olduğu ifade edilen buğday sabununun, içerisindeki A, D ve B vitamini ile pürüzü bir cilt görünümünü sağlıyor, yara, yanık ve ciltteki güneş ve doğum lekelerini giderdiği belir- tiliyor. aa

